

TREBALL FINAL DE GRAU

PEDRA SECA I SALUT :

APORTACIONS A LA RECONSTRUCCIÓ DEL PAISATGE I EL BENESTAR

Aleix Jané Alsina i Roser Gort Bosch

Índex

- Antecedents
- Justificació del projecte
- Objectius
- Metodologia
- Resultats
- Discussió
- Conclusions

Antecedents

28 de novembre de 2018,

la **tècnica de la pedra seca**
va ser inscrita a la Llista Representativa
del **Patrimoni Cultural Immaterial** de la Humanitat
per part de la **UNESCO**.

Justificació del projecte

(1)

Consisteix en un taller de **formació / voluntariat** per persones adultes

(2)

Es desenvolupa en un espai a l'**aire lliure i natural**

(3)

Posseeix un marcat caràcter social d'**interacció interpersonal**

(4)

Suposa la restauració d'un **paisatge històric**

Objectius

OBJECTIU GENERAL

Explorar, en quina mesura, l'activitat dels **tallers de pedra seca** pot contribuir a la **salut i el benestar** de les persones que hi participen voluntàriament.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- (1) Revisar els efectes de les **activitats de formació a l'aire lliure** sobre la salut i el benestar dels seus participants.
- (2) Conèixer el grau de **satisfacció** dels participants **amb el taller**.
- (3) Explorar si ha existit una **millora** subjectiva **del benestar** en els participants del taller i explorar els factors implicats en aquesta millora.
- (4) Analitzar l'**avaluabilitat dels tallers**.

Participants

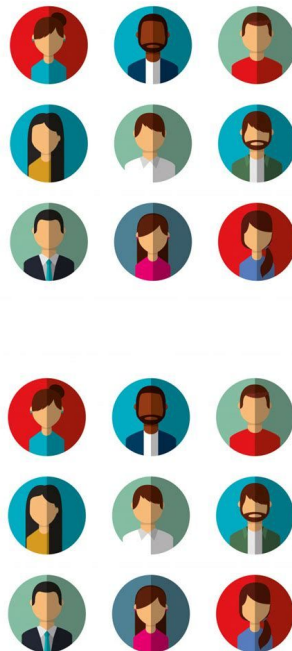
Característiques de la mostra:

Mostreig per conveniència

2 grups de 6 persones

6 homes i 6 dones

Edats d'entre 27 i 77 anys
(mitjana 52 anys)

Perfil del participant:

A

Interessat en exercir
l'ofici de marger

B

Interessat en aprendre
la tècnica

C

Interessat en la cura i
la restauració dels
espais naturals

Instruments

ENQUESTA D'OPINIÓ

- Tècnica **quantitativa**
- 21 ítems, escala tipus Likert, 10 minuts
- Dimensions temàtiques:
 - Grau de satisfacció
 - Benestar
 - Pilars fonamentals de l'activitat

ENTREVISTA A EXPERT

- Tècnica **qualitativa**
- 26 preguntes, 2 hores
- Dimensions temàtiques:
 - Descripció general del taller
 - Components i implementació del taller
 - Control de la implementació
 - Avaluació, resultats i síntesi

GRUP FOCAL

- Tècnica **qualitativa**
- 9 preguntes, 45 minuts
- Dimensions temàtiques:
 - Grau de satisfacció
 - Benestar
 - Pilars fonamentals de l'activitat
 - Motivació

OBSERVACIÓ PARTICIPANT I NO PARTICIPANT

- Tècnica **qualitativa**
- Acostament a l'art, l'ofici i els processos constructius
- Observar el rol del formador, com a marger professional
- Observar els rols dels participants, com a aprenents aficionats

Procediments

REVISIÓ TRADICIONAL :

a. Bases de dades

- MEDLINE
- PsycINFO
- Google Acadèmic

b. Literatura gris

- Entrevistes
- Revistes

ENQUESTA I GRUP FOCAL :

1. Anàlisi **estadístic** descriptiu i deductiu amb el programa STATA
2. Anàlisi de **contingut** amb :
 - Gravació
 - Transcripció
 - Software ATLAS.ti

AVALUABILITAT DELS TALLERS :

1. **Entrevista** a una professional experta

2. **Observació** participant i no participant

La tècnica i els tallers

EL VALOR AFEGIT DE LA PEDRA SECA :

1. La **permanència**, relacionada amb el fet constructiu
2. La **restauració** d'un paisatge històric
3. L'assoliment d'una **fita** marcada
4. Semblant a un **trencaclosques**
5. El factor **temps**

ELS TALLERS :

- Es dirigeixen a la ciutadania en general
- Procés permanent d'explicació / aplicació
- El marger va detallant les diferents fases, tècniques i processos a mesura que la restauració avança
- No hi ha materials educatius ni de suport
- Tan sols es requereixen els materials necessaris per a la restauració

Resultats. Revisió tradicional

(Conté l'anàlisi de 37 documents; 30 articles científics; el 61% d'ells pertanyents a revistes de Q1)

(1)

Voluntariat

Millor salut física i mental, satisfacció amb la vida, autoestima, felicitat ...

(2)

Aire lliure i natural

Major afecte positiu, felicitat i benestar, interaccions socials positives, cohesió i participació ...

(3)

Interacció interpersonal

Aprenentatges, consells, moments divertits, major grau de satisfacció ...

Resultats. Grau de satisfacció i benestar

GRAU DE SATISFACCIÓ AMB ELS TALLERS :

El grau de satisfacció amb els tallers
és molt alt
(mitjana de **38,25** i
desviació estàndard de 2,42;
sent el rang possible de puntuacions **10-40**)

BENESTAR :

S'ha registrat una
millora subjectiva del benestar
(mitjana de **21,58** i
desviació estàndard de 2,68;
sent el rang possible de puntuacions **6-24**).

Avaluabilitat dels tallers i observació

- Els tallers **reuneixen criteris** d'avaluabilitat
- Però poden millorar en la **falta de proves pilot** de l'activitat o la **falta d'avaluació** del procés i els resultats dels tallers

Discussió

REVISIÓ TRADICIONAL

Els estudis revisats demostren una **relació positiva** entre el **benestar** i i aquelles activitats realitzades a l'**aire lliure, voluntàriament i amb interacció interpersonal**

GRAU DE SATISFACCIÓ I BENESTAR

- El **grau de satisfacció** amb els tallers és **molt alt**
- Hi ha una **millora** subjectiva del **benestar**
- S'identifiquen 3 pilars (**voluntariat, aire lliure i interacció interpersonal**) que semblen estar modulats per l'**alta motivació** dels participants

COMPARACIÓ DE RESULTATS

La revisió tradicional **concorda** amb els resultats de les enquestes i els grups focals

AVALUABILITAT DELS TALLERS

- Els tallers **reuneixen criteris** d'avaluabilitat
- Poden millorar en la **falta de proves pilot** de l'activitat o la **falta d'avaluació** del procés i els resultats dels tallers

Discussió

FUTURES LÍNIES D'INVESTIGACIÓ

Investigar els **mecanismes causals** en les relacions entre la tècnica de la pedra seca i el benestar

Un disseny d'investigació amb una **mostra més àmplia**, que permeti confirmar les dades preliminars

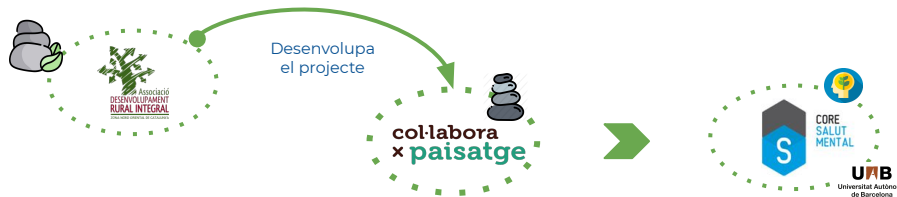
Estudiar les **característiques individuals** que poden modular els resultats

Per exemple, l'existència de **trastorns mentals**

Perfeccionar els **instruments de mesura** per aquest tipus d'activitat

Conclusions

Aquest treball dóna resposta a la petició de l'**associació ADRINOC**, en relació al **projecte COL-LABORAxPAISATGE**.

.....

Les **activitats de pedra seca** avaluades, en una petita mostra, contribueixen al **benestar** subjectiu dels participants, i així ho avala la literatura.

.....

Els tallers **reuneixen criteris** per a ser avaluats i, en futures recerques, es podrà continuar aprofundint en els seus **efectes sobre la salut**.

PEDRA SECA I SALUT :

APORTACIONS A LA RECONSTRUCCIÓ DEL PAISATGE I EL BENESTAR

Aleix Jané Alsina i Roser Gort Bosch

aleix.jane@e-campus.uab.cat

rosier.gort@e-campus.uab.cat

Teresa Gutiérrez Rosado

(Departament de Psicologia Clínica i de la Salut)

Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Psicologia